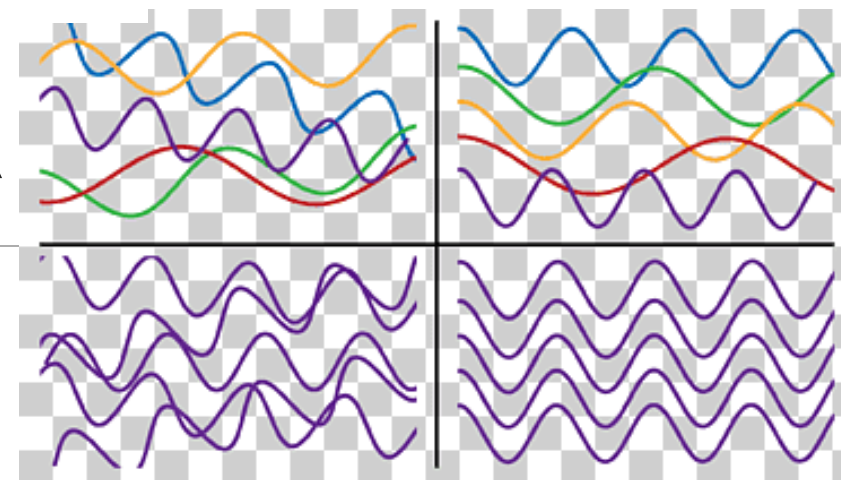

Kárpát-medencei Könyvtárosok Koherenciája

MAGYAR KÖNYVTÁROSOK IX. VILÁGTALÁLKOZÓJA

2024

ILLÉS PÉTER

A problémafelvetés háttere

2024-ben 17. alkalommal a **Kárpát-medencei Könyvtárosok Konferenciája** az IKSZ és a **Csemegi Károly Könyvtár** szervezésében.

Évről-évre visszatérő kérdések:

- Melyek a közös témáink?
- Az adott témának, programelemnek van-e haszna a határon túli szakma számára?
- Valójában milyen támogatást várnak a határon túli könyvtárak és könyvtárosok?
- Mennyiben mások, és mennyiben hasonlóak a problémáink, igényeink?
- Összefüggéseket kell keresni

Hasonló és különböző problémák

Egy határon túli könyvtár problémái:

1. Azonos típusú más könyvtárakéval rokon. pl. városi, egyetemi, kistélepülési, függetlenül a földrajzi, nemzeti helyzettől.
2. Azonos nyelvi közegű könyvtárakéval cseng egybe, ugyanazon nyelven belül.
3. Más határon túli többnyelvű könyvtárakéval rokon.

Rövid, célirányos felmérés a könyvállomány és a rendezvények területéről

2024.06.03-05: 17. Kárpát-medencei Könyvtárosok találkozója – **Értékelés elemzése**

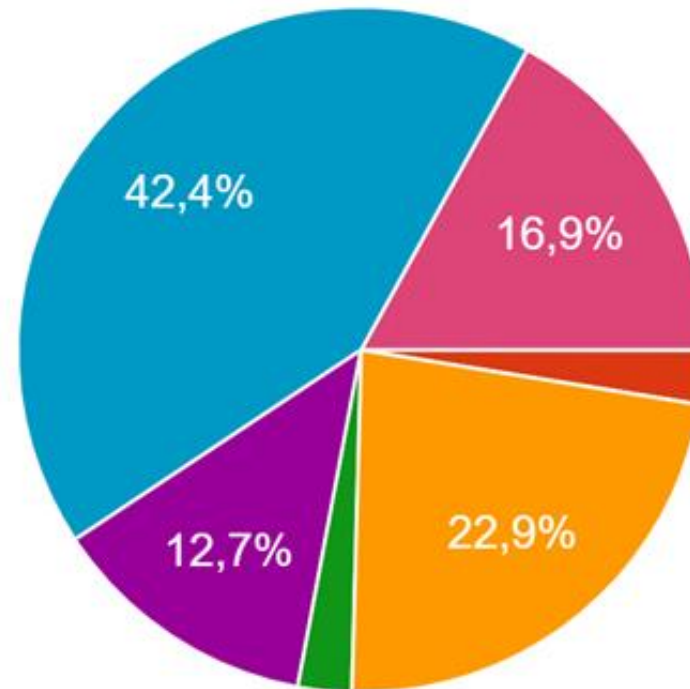
2024 07. 19. Szeged Vándorgyűlés, Határon túli szervezetek szekciója beszélgetés – **Problémák kifejtése**

2024.09.16. Negyedszázad konferencia Rimaszombat – **Adat és információgyűjtés**

2024. október 10. Érmihályfalva, Romániai Magyar Könyvtárosok Vándorgyűlése – **Kérdések összeállítása**

Mely országra vonatkozóan tölti ki az űrlapot?

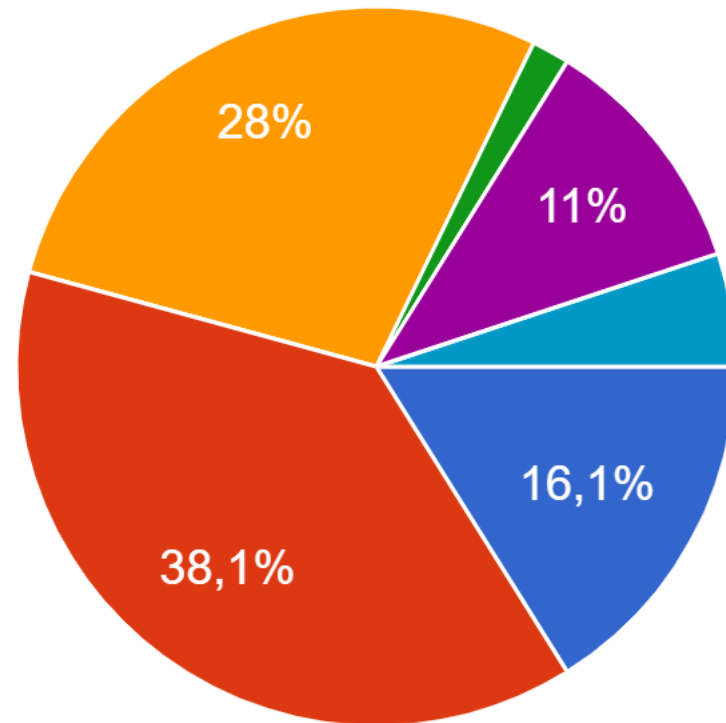
118 válasz

- Horvátország
- Szerbia
- Szlovénia
- Szlovákia
- Románia
- Ukrajna

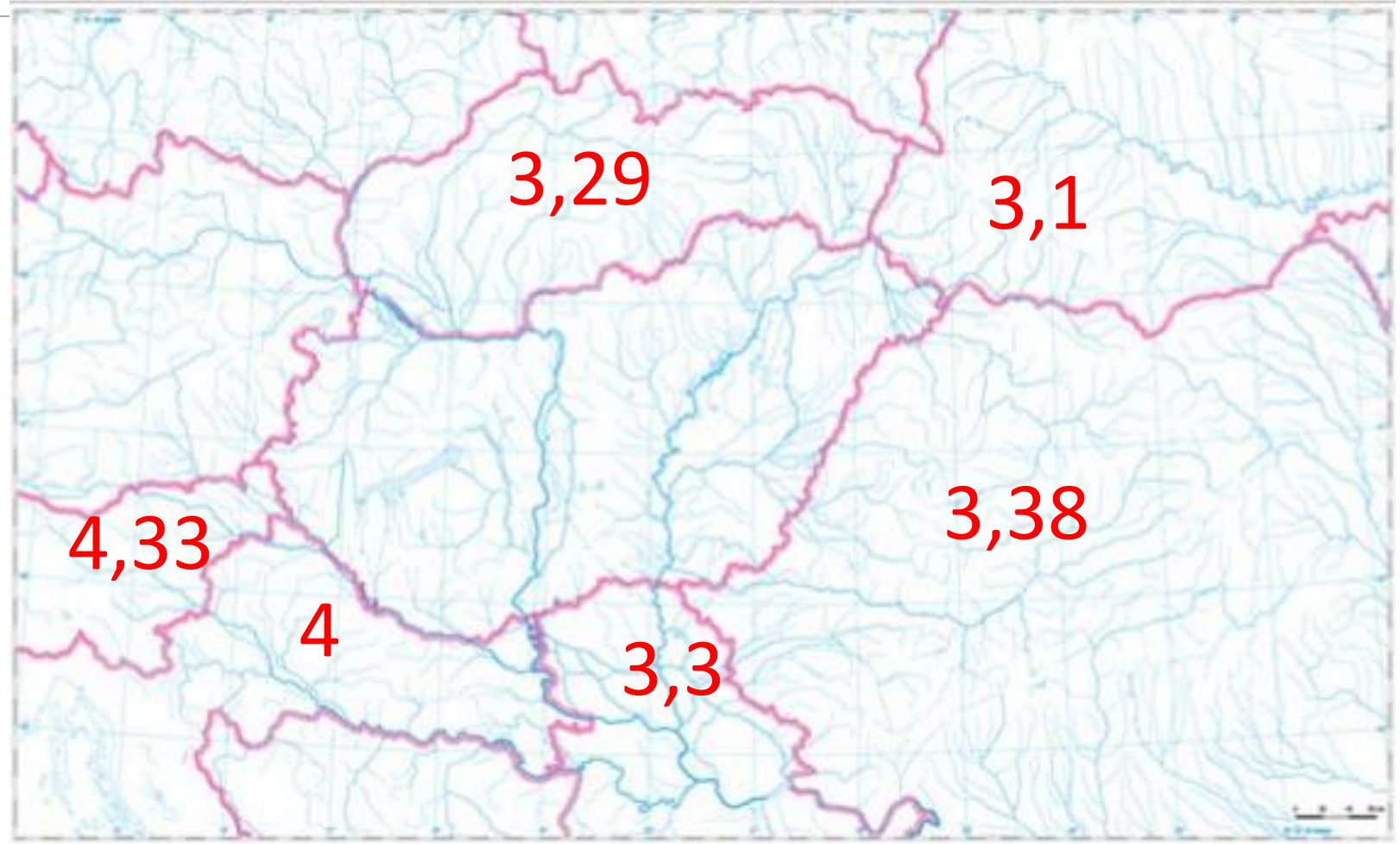
Milyen jellegű könyvtárban dolgozik?

118 válasz

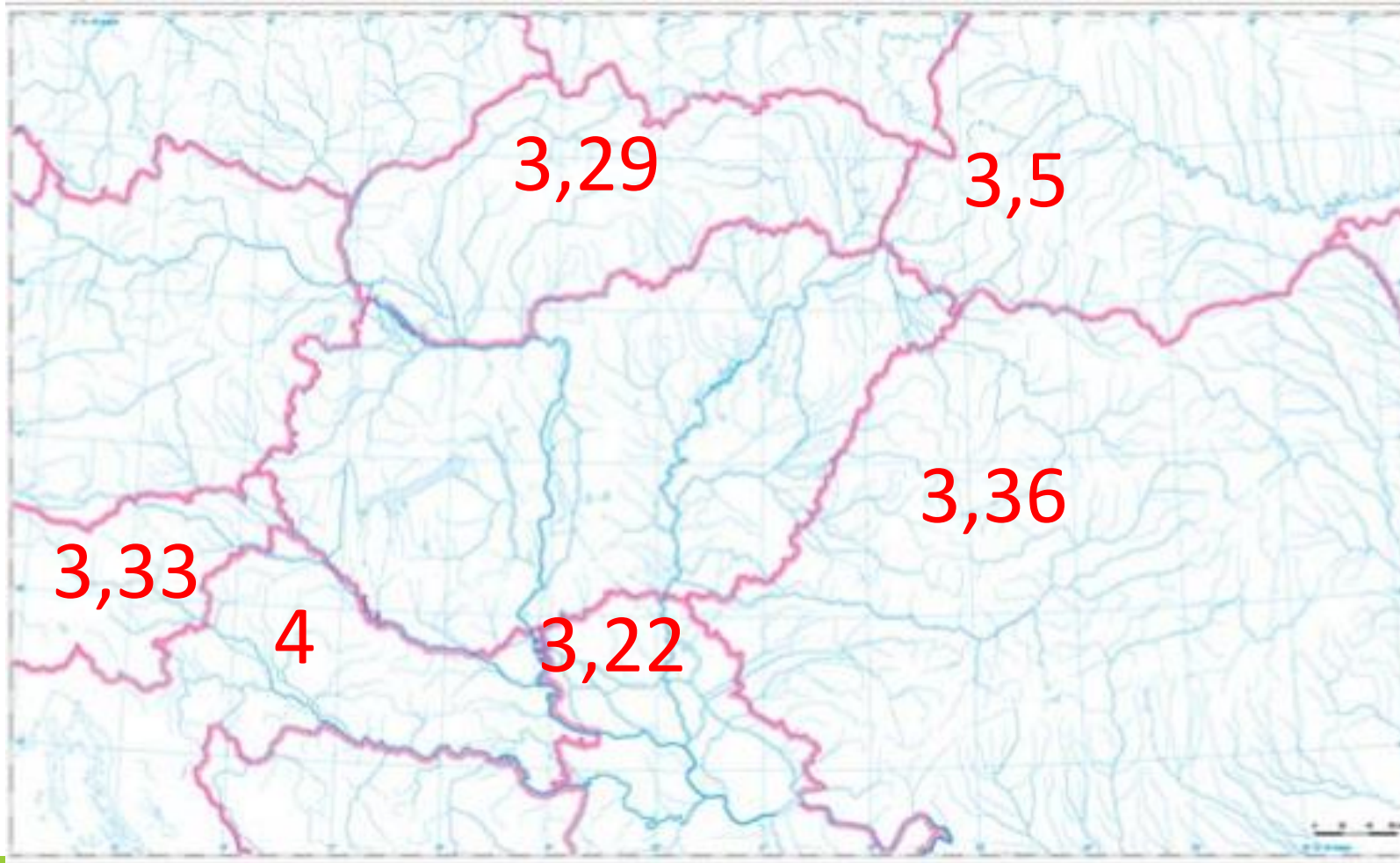

- Kistelepülési
- Települési
- Megyei, regionális
- Felsőoktatási
- Iskolai
- Szakkönyvtári

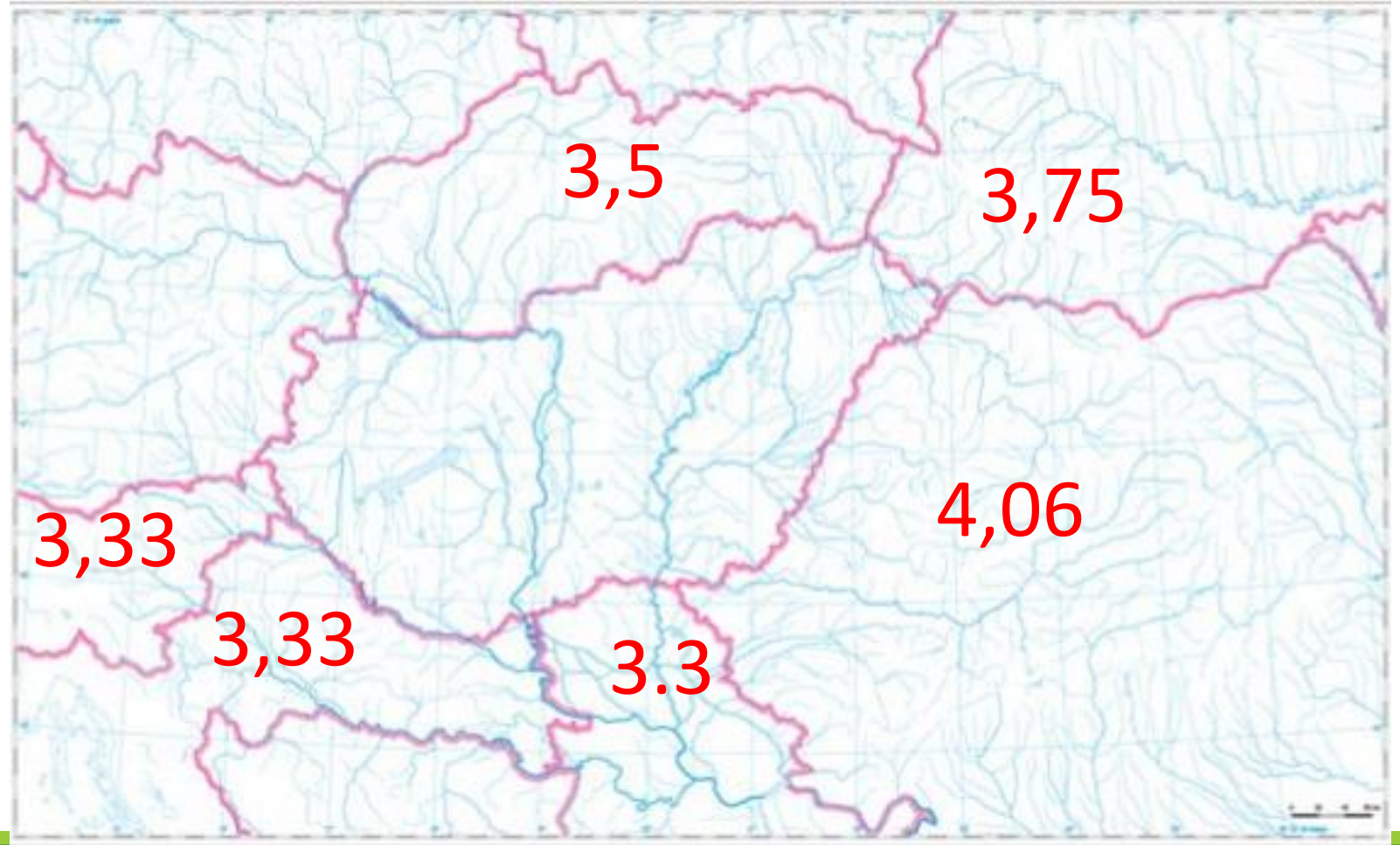
Az olvasók visszajelzései alapján mennyire érzik naprakésznek a magyar nyelvű könyvállományt? **1-5**

Könyvtárosként mennyire elégedett a magyar nyelvű könyvállománnyal? **1-5**

Összehasonlítva a többségi nyelvű állománnyal, mennyire érzi versenyképesnek a magyar nyelvű állományt? **1-5**

A könyvállomány problémáinak összegzése

1. Anyagi források és támogatás hiánya

2. Elavult könyvállomány

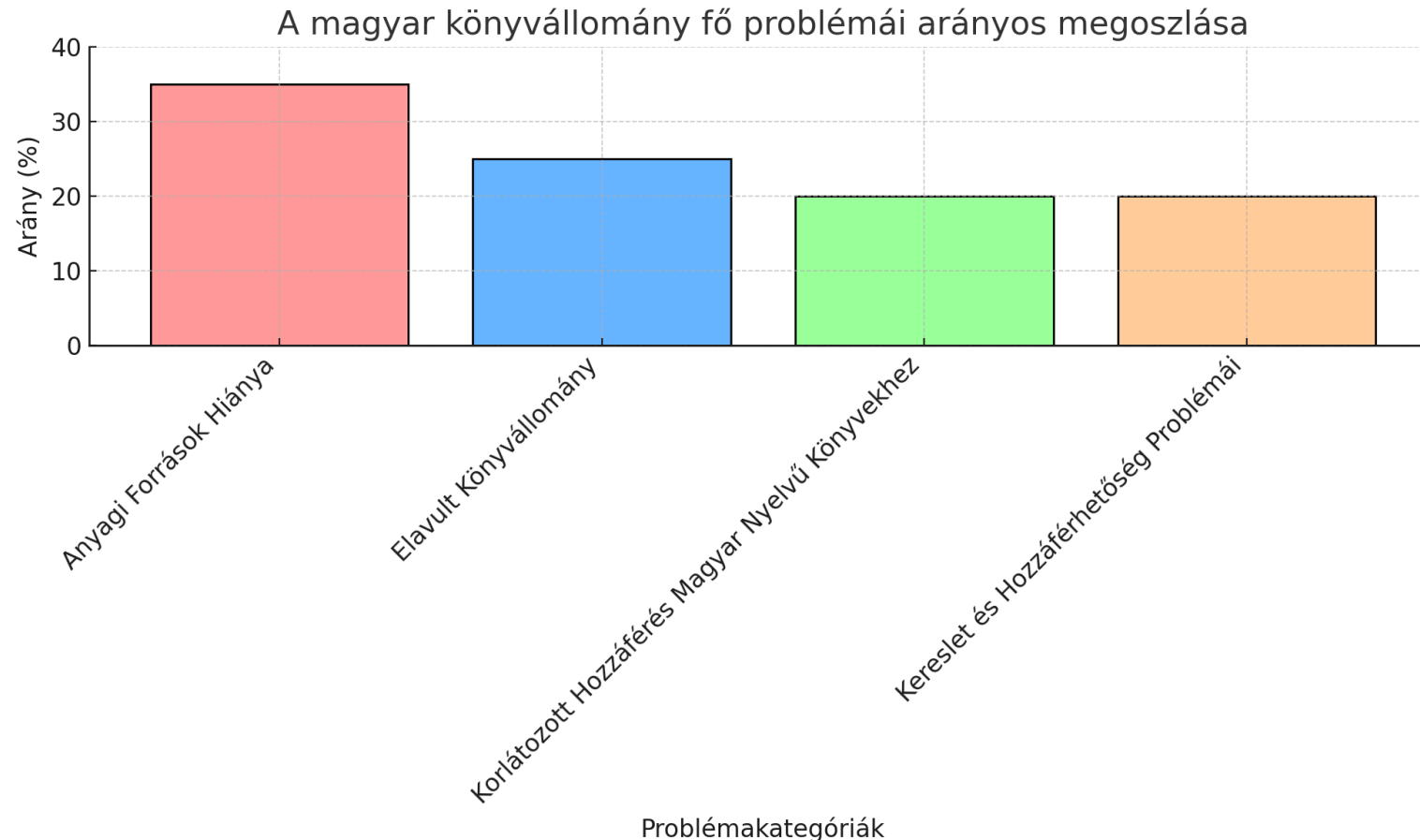
3. Korlátozott hozzáférés magyar nyelvű könyvekhez

4. Kereslet és hozzáférhetőség problémái

Összesítés a magyar nyelvű könyvállományt érintő problémákról

Horvátország 2/3

Magával az állománnyal nincs gond, inkább a hozzáférhetőséggel, azaz a helyhiánnyal, így az állomány jelentős része sajnos a raktárban van elhelyezve.

Sajnos nem áll rendelkezésünkre anyagi háttér, hogy folyamatosan bővítsük a magyar nyelvű állományt. 3-4 évente esetleg pályázati pénzből tudunk beszerezni vagy pedig ajándékként jutunk hozzá könyvekhez

Szlovénia 1/2

- Pénzhiány

Felvidék 5/14

Elavult, kevés a kortárs, a klasszikusokból is csak a régebbi kiadások vannak meg (rongyosak)

Évente 1x tudunk könyvet vásárolni. A község költségvetése könyvekre minimális. Nagyobb mennyiséget csak akkor tudunk vásárolni, ha sikerül támogatást szereznünk.

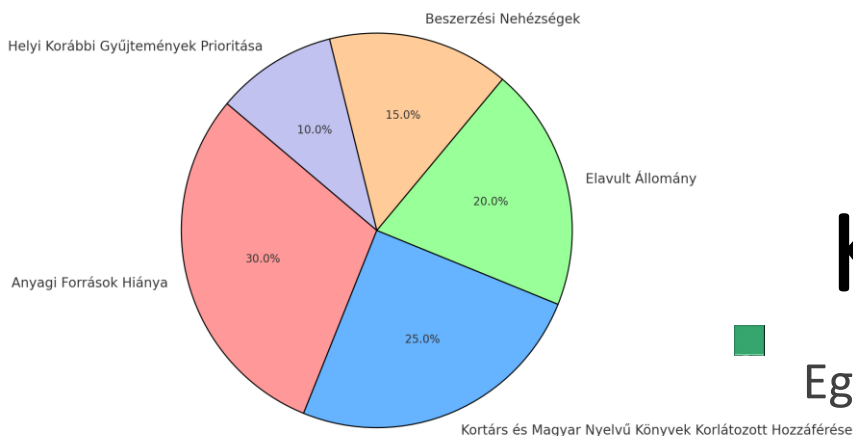
Nincs, ill. kevés pénz

Anyagi gondok

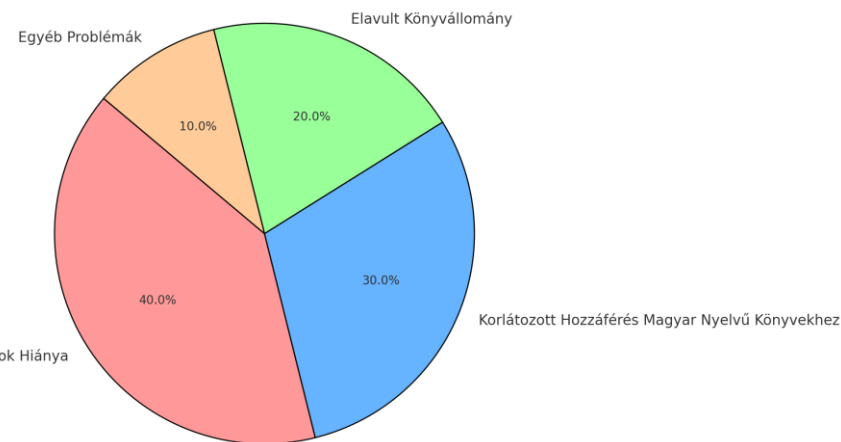
A probléma az olvasás igény hiánya. A kötelező olvasmányokért jönnek a fiatalok, de más irodalmat nem keresnek. Az alapiskolás diákok jobban keresik a könyveket, mint a középiskolások.

Erdély (37/50) VS Vajdaság (12/27)

A magyar könyvtárlomány főbb problémái

A magyar könyvtárlomány problémái a Vajdaságban

Kárpátalja (13/20)

Egyéb Kisebb Problémák

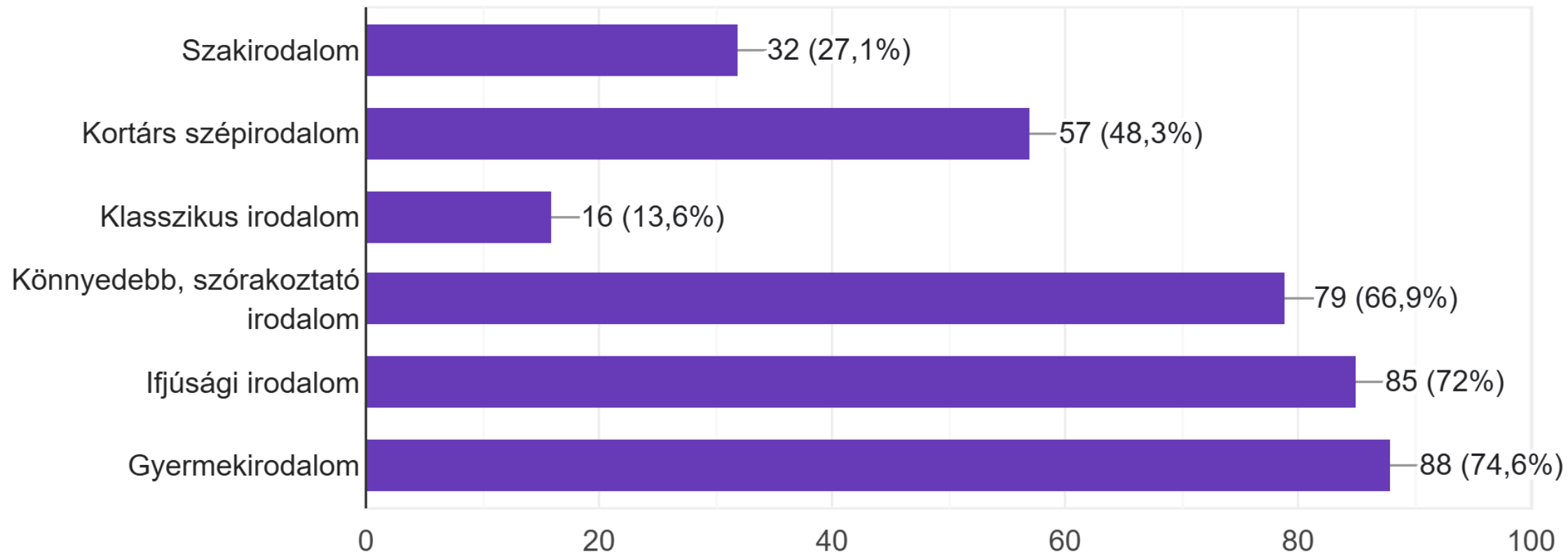
10%

Anyagi források hiánya
25%

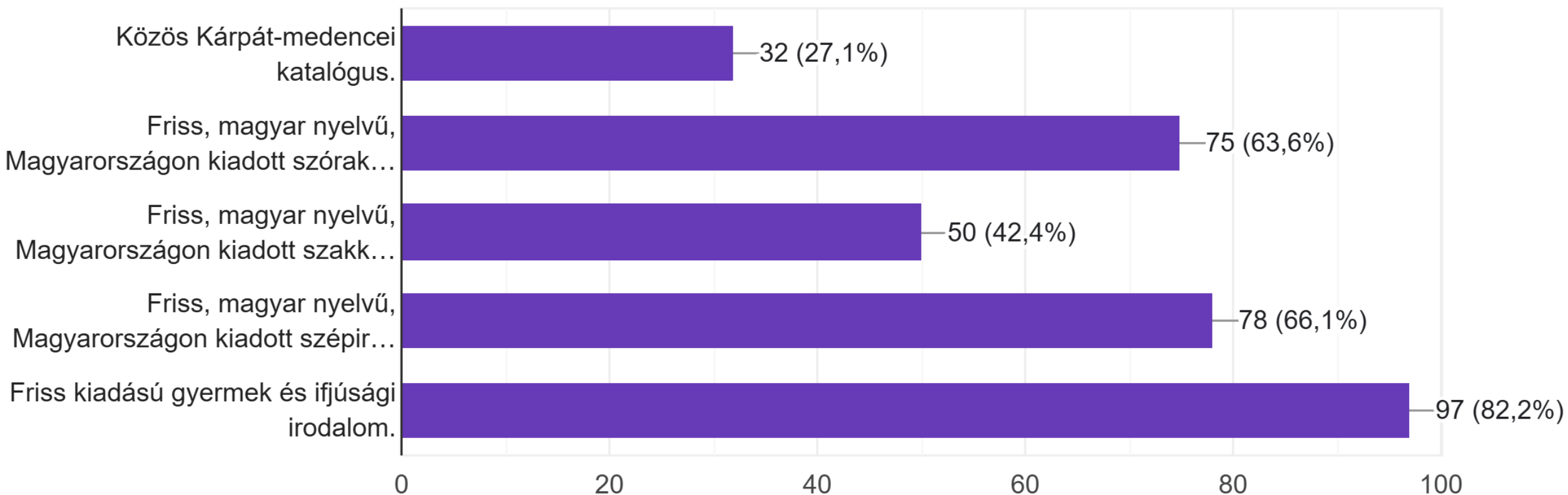
Elavult Könyvtárlomány
35%

Korlátozott hozzáférés a
magyar könyvekhez
30%

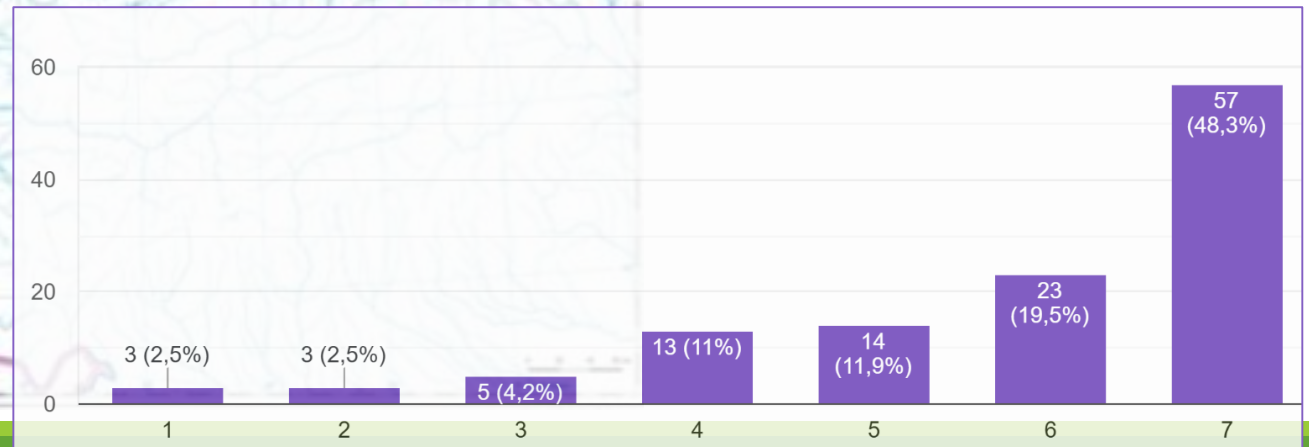
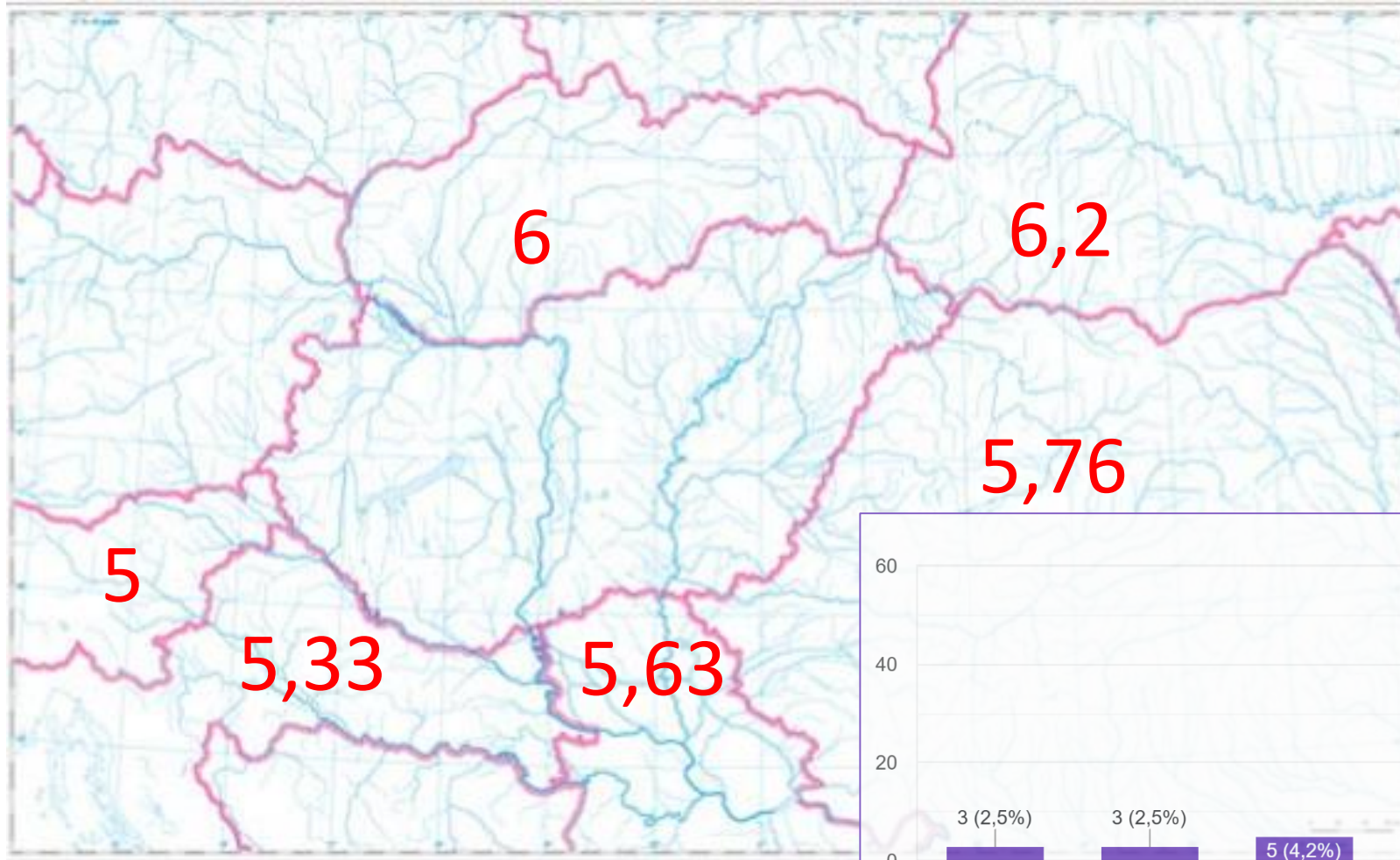
Magyar nyelvű állományon belül melyik kategóriára mutatkozik a legnagyobb igény?

Milyen igényeik lennének az állománnyal kapcsolatban?

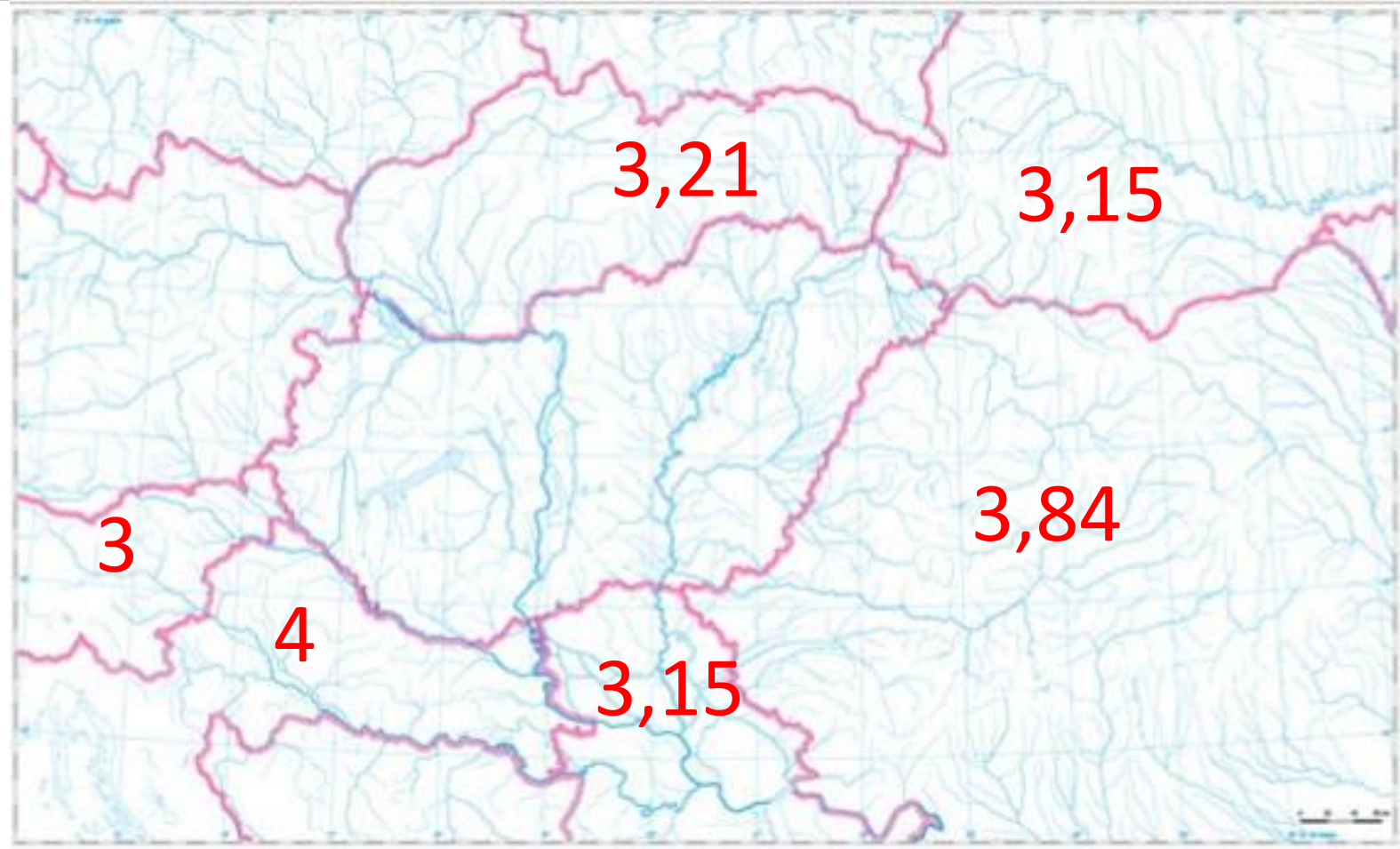
Mennyire érzi veszteségnek a Márai-program megszűnését? *1-7*

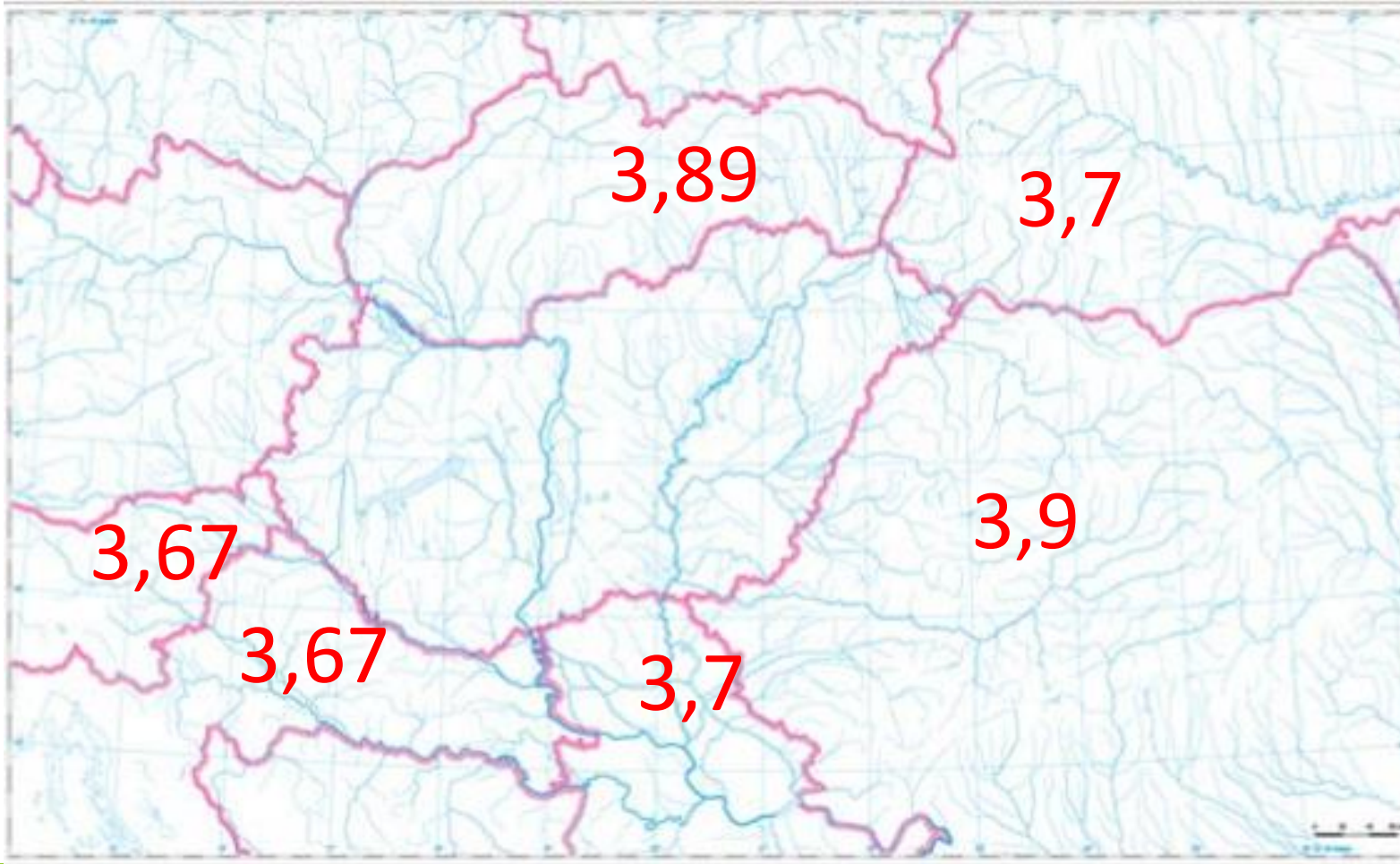
2. Rendezvények

- Mennyire elégedett a magyar nyelvű rendezvények számával? **1-5**
- Mennyire elégedett a magyar nyelvű rendezvények színvonalával? **1-5**
- Véleménye szerint a magyar nyelvű rendezvények mennyire versenyképesek a többségi nyelvű rendezvényekkel? **1-5**
- Rendezvények területén milyen támogatást tudna elképzelni?
- Milyen rendezvényekre lenne több igény?

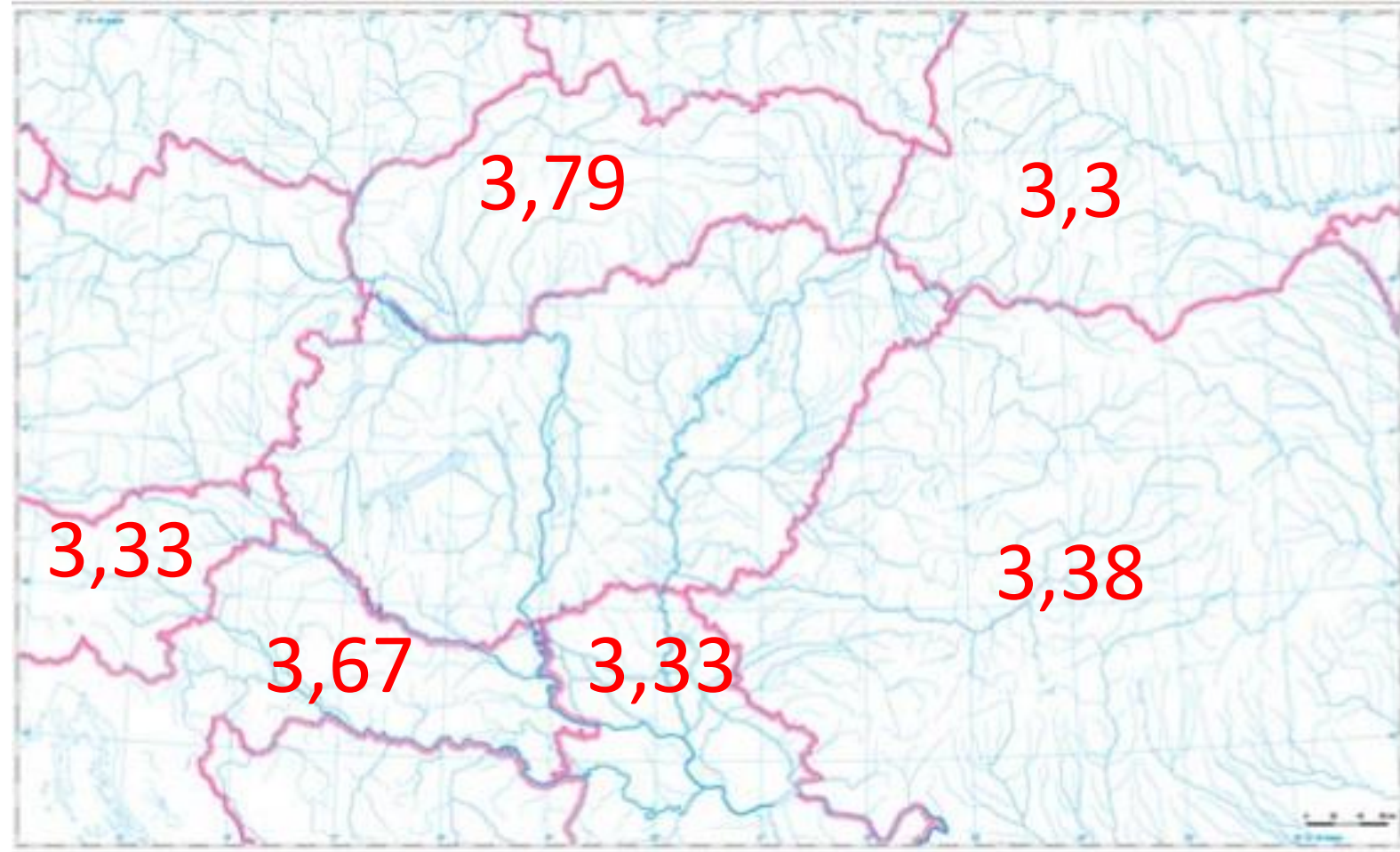
Mennyire elégedett a magyar nyelvű rendezvények számával? **1-5**

Mennyire elégedett a magyar nyelvű rendezvények színvonalával? **1-5**

Véleménye szerint a magyar nyelvű rendezvények mennyire versenyképesek a többségi nyelvű rendezvényekkel? **1-5**

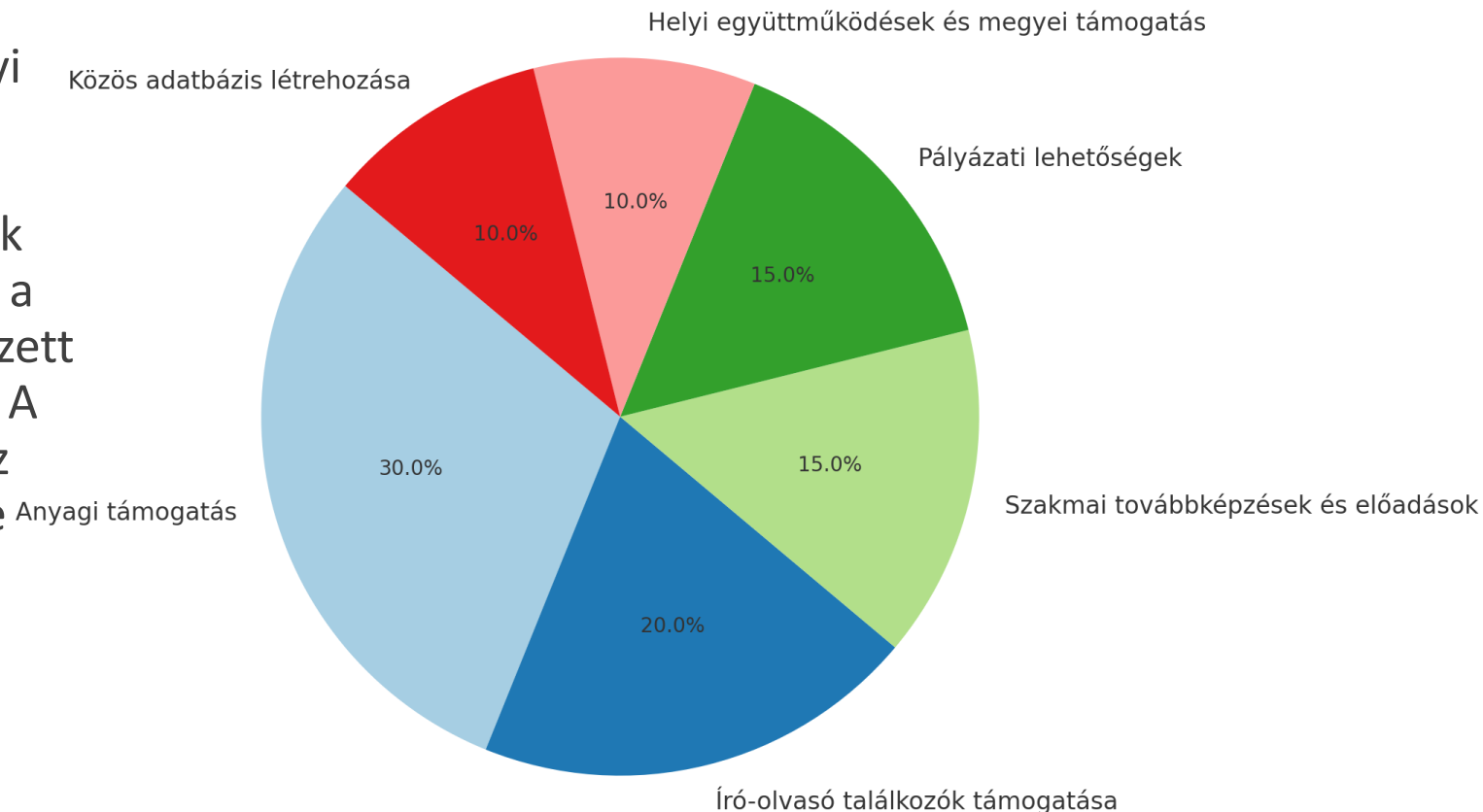

Rendezvények területén milyen támogatást tudna elképzelni?

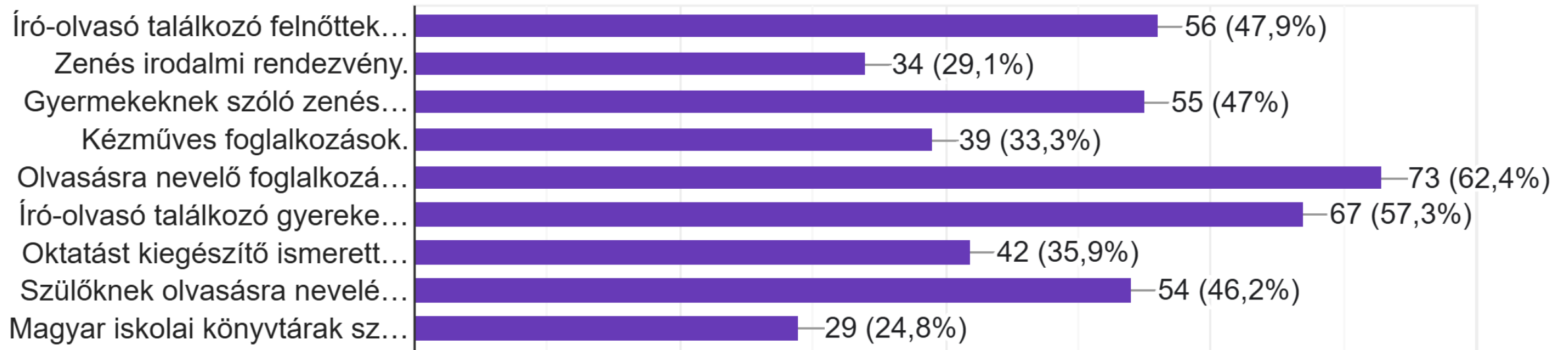
Összegzés

A könyvtárosok alapvetően pénzügyi és szakmai támogatást várnak, amelyek segítségével színesebb és vonzóbb programokat kínálhatnának közösségeiknek, különös tekintettel a gyerekek és fiatalok számára szervezett irodalmi és kulturális eseményekre. A pályázati lehetőségek bővítése és az együttműködési hálózatok kiépítése szintén kulcsfontosságú lenne a rendezvények sikeres megvalósításához.

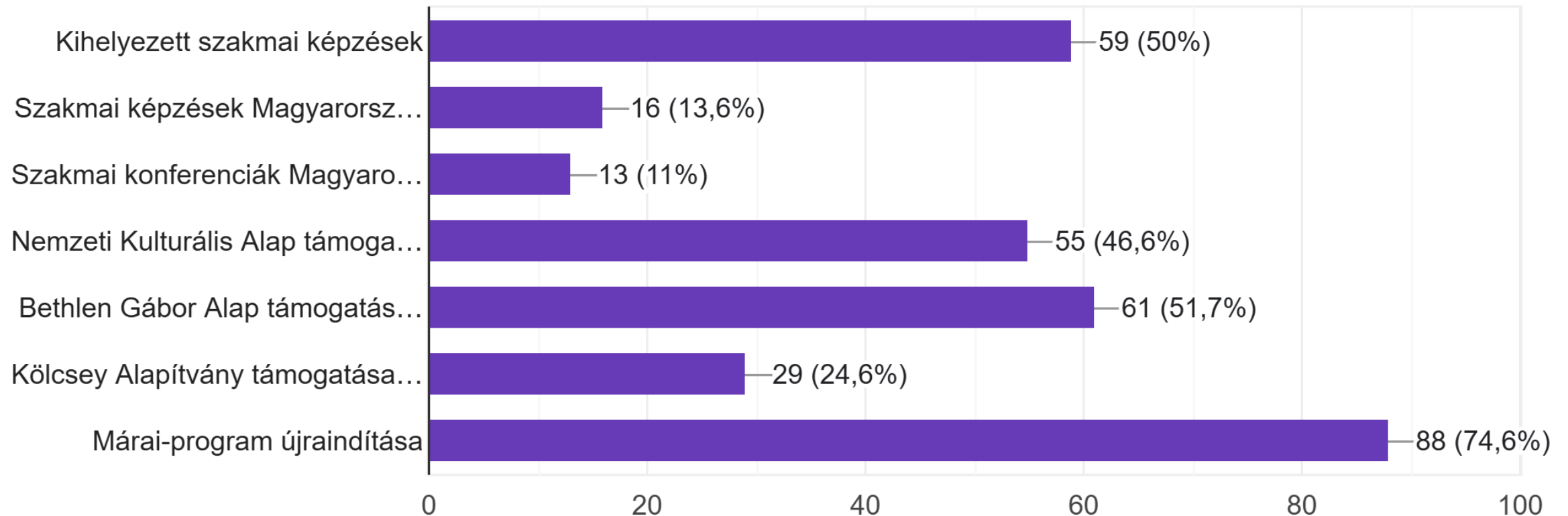
Könyvtárosok által igényelt támogatási területek aránya

Milyen rendezvényekre lenne több igény?

Milyen egyéb igények lennének az anyaország irányából?

Van-e bármi olyan igény, ami nem jelent meg a fentiekben, de fontosnak tartaná, hogy anyaországi támogatás legyen hozzá?

- **Az állománybővítés a legfontosabb.**
- **A legfontosabb igény az új könyvek beszerzésére lenne.**
- **Kötelező olvasmányok bővítése.**
- **A könyvek behozatalának a megkönnyítése az országhatáron.**
- Számítógépre lenne szüksége a könyvtárnak
- Déryné Program kibővítése határon túlra, új magyar filmek vetítése, magyar nyelvű ismeretterjesztő előadások tájolása,
- A Könyvtárosok mentális jólétet támogató foglalkozások (irodalomterápia, meseterápia, stresszkezelés, asszertív kommunikáció)

Problémáink

HASONLÓ PROBLÉMÁK

- Társadalmi tendenciák:
 - Kulturálódási szokások megváltozása.
 - Olvasási szokások változása
- Anyagi problémák a beszerzésben és a rendezvényekben.

JELLEMZŐ HATÁRON TÚLI PROBLÉMÁK

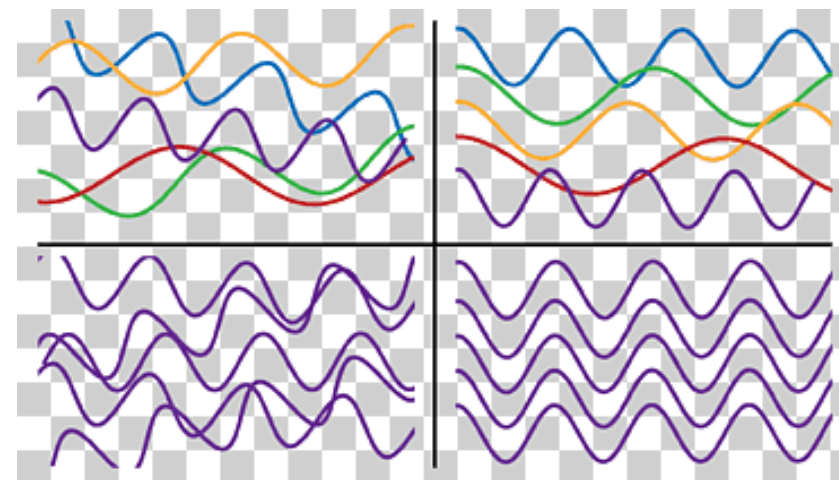
- Magyar nyelvű könyvek hiánya.
- A többségi nyelvű olvasmány, mint konkurencia.
- Magyar írók, költők rendezvényeinek hiánya.

Digitális hídépités – valódi utak

1. Kölcsey program

2. Magyarul olvasó Kárpát-medencéért program

„A nemzetközi helyzet fokozódik?”

Köszönöm a figyelmet!

Save the date: **2025. Június 1-2:**

18. Kárpát-medencei Könyvtárosok Konferenciája

**Informatikai és
Könyvtári Szövetség**

